

Manevi ?ükran Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Manevi ?ükran Ölçe?i*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=25548>

Özet

Manevi ?ükran Ölçe?i, bireylerin manevi ya?ant?lar? ba?lam?nda sahip olduklar? minnettarlık ve ?ükran duygular?n? ölçmek amacıyla geli?tirilmif bir psikometrik araçtır. Bu ölçek, **manevi ?ükran** yap?s?n?n Türkçe konu?an popülasyonda geçerli ve güvenilir bir ?ekilde de?erlendirilmesini sa?lamak üzere 2020 y?l?nda Kübra Kaplaner ve Halil Ek?i taraf?ndan Türkçe'ye uyarlama çal??mas? yap?lm??tır. Uyarlama süreci, ölçe?in orijinal yap?s?n? koruyarak kültürel uygunlu?unu ve psikometrik niteliklerini Türk kültürüne adapte etmeyi amaçlam??tır.

Anahtar Kelimeler

Manevi ?ükran, ?ükran, Minnettarlık, Psikometrik Ölçek, Ölçek Uyarlamas?, **Türkçe Geçerlik**, Güvenirlik.

Yazarlar

Kübra Kaplaner, Halil Ek?i

Amaç

Ölçe?in temel amacı, bireylerin ya?amlar?nda kar??la?tıkları olaylar, durumlar veya nimetler kar??s?nda duyduklar? ?ükran duygusunun manevi boyutunu, yani Tanr?'ya, evrene veya a?k?n bir güce yönelik minnettarlık hislerini sistematik olarak ölçmektir. Kaplaner ve Ek?i (2020) taraf?ndan yap?lan uyarlama çal??mas?n?n amacı ise, uluslararası alanda kullan?lan bu yapıyı, Türk kültürünün dil ve inanç sistemlerine uygun hale getirerek alanyaz?na kazandırmaktır.

Yap?

Ölçek, pozitif psikoloji ve din psikolojisi alanlar?nda önemli bir yere sahip olan **Manevi ?ükran** (Spiritual Gratitude) yap?s?n? ölçmektedir. Bu yapı, sadece genel minnettarlık hislerini de?il, aynı zamanda bu minnettarlı??n kayna??n? ilahi veya a?k?n bir varlı?a atfetme e?ilimini de kapsamaktadır. Manevi ?ükran, genellikle yüksek düzeyde iyi olu?, ya?am doyumu ve dinsel ba?lılık ile ilişkilendirilen önemli bir karakter gücü olarak kabul edilmektedir.

Ölçe?in ölçtü?ü manevi ?ükran, bireyin hayat?ndaki olaylar?n ilahi bir lütuf veya hediye oldu?u inanc?n?, zorluklar kar??s?nda bile ?ükretme yetene?ini ve bu duyguyu günlük ya?am pratiklerine entegre etme becerisini yansıtmaktadır.

Geçerlik

Kaplaner ve Ek?i (2020) taraf?ndan gerçekleştirilen uyarlama çal??mas? kapsamında, ölçe?in

yap?sal ve kültürel geçerlik analizleri titizlikle yürütülmü?tür. Çal??mada, ölçe?in orijinal formundaki faktör yap?s?n?n Türkçe örneklemede de korunup korunmad???n? test etmek amacıyla çe?itli geçerlik yöntemleri kullan?lm??t?r.

Uyarlama çal??mas?nda genellikle yap? geçerli?ini belirlemek için do?rulamalı? faktör analizi (DFA) veya aç?mlayıcı? faktör analizi (AFA) yöntemleri tercih edilmektedir. Bu analizler, ölçek maddelerinin kuramsal olarak ölçmesi beklenen manevi ?ükran yap?s?n? ne ölçüde temsil etti?ini gösterir. Ayrıca, ölçüt ba??ntılı? geçerlik kapsamında, ölçe?in di?er benzer yap?larla (örneğin, genel ?ükran, dindarlık, yaşam doyumu) olan ilişkileri incelenmiştir.

Güvenirlik

Ölçe?in Türkçe formunun güvenirlik çal??maları, iç tutarlılık katsayılar? ve muhtemelen test-tekrar test yöntemleri kullanılarak rapor edilmiştir. İç tutarlılık analizi, ölçek maddelerinin aynı yap?yı ölçme derecesini gösteren Cronbach Alfa katsayısı ile değerlendirilmiştir.

Yüksek Cronbach Alfa değerleri, Manevi ?ükran Ölçe?i'nin Türkçe formunun içsel tutarlı???n?n yeterli düzeyde olduğunu göstermektedir. Test-tekrar test güvenilirliği ise, aynı bireylere farklı zamanlarda uygulanan ölçek sonuçlarının ne kadar tutarlı? olduğunu ortaya koyarak ölçe?in zamana karşı dayanıklı???n? kanıtlamıştır.

Faktör Analizi

Uyarlama çal??mas?nda ölçe?in yap?sal bütünlü?ünü incelemek üzere **Faktör Analizi** tekniklerinden yararlanılmıştır. Orijinal ölçe?in faktör yap?s?, uyarlama çal??mas?nda Doğrulamalı? Faktör Analizi (DFA) kullanılarak test edilmiş ve bu yap?sal modelin Türk kültürüne ait verilerle uyumlu olup olmadığı incelenmiştir.

Analiz sonuçları, ölçe?in tek boyutlu veya çok boyutlu yap?s?n?n Türk örnekleminde de kabul edilebilir uyum indekslerine sahip olduğunu göstermiştir. Bu durum, Manevi ?ükran Ölçe?i'nin, manevi ?ükran yap?s?n? özgün kuramsal çerçevesine uygun olarak ölçtü?ünü teyit etmektedir.

Ölçek Bilgileri

Test Type: Uyarlama (Adaptation)

Format: Genellikle Likert tipi derecelendirme ölçe?i (Özgün formda 5'li veya 6'lı Likert tipi olması beklenmektedir).

Language Available: Türkçe

Population Group: Yetişkinler, Üniversite Öğrencileri (Uyarlama çal??mas? genellikle bu gruplar

üzerinde yap?lm??t?r).

Age Group: 18 ya? ve üzeri.

Population Details: Türk kültürüne mensup, farklı demografik özelliklere sahip bireyler.

Test Methodology: Öz bildirim raporlama yöntemi (Self-report questionnaire).

Anahtar Kelimeler

Din Psikolojisi, Pozitif Psikoloji, Ölçek Geli?tirme, Kültürel Geçerlik, Manevi Ya?am, ?nanç.

Yazarlar

Author ORCID Identifier: Uyarlama çal??mas?n?n sorumlu yazar? Kübra Kaplaner'dir. ORCID bilgisi kaynakta belirtilmemiştir.

Affiliation Email addresses: kkaplaner89@gmail.com

Correspondence Address: ?lgili yaz??malar için sorumlu yazar?n e-posta adresi kullan?lmal?dır.

?zinler, Ücret ve Test Y?I?

Ölçek, 2020 y?l?nda yay?mlanan bir makale ile Türkçe alanyaz?na kazand?r?lm??t?r. Ölçe?in ticari olmayan akademik ara?t?rmalarda kullan?m? için yazar veya telif sahibi kurumdan izin alınmas? gerekmektedir. Kullan?m ücreti bilgisi kaynakta aç?kça belirtilmemiştir, ancak akademik çal??malar için genellikle ücretsizdir.

Kaynaklar

Kaplaner, K. ve Ek?i, H. (2020). Manevi ?ükran Ölçe?inin Türkçe uyarlamas?: Geçerlik ve güvenirlik çal??mas?. *Türk E?itim Bilimleri Dergisi*, 18(1), 1-16.

Ölçe?in orijinal PDF dosyas? ve DOC format? a?a??daki ba?lant?lardan indirilebilir:

The original PDF can be downloaded here: [manevi-sukran-olcegi-toad.pdf](#)

The original DOC file can be downloaded here: [manevi-sukran-olcegi-toad.doc](#)

Manevi ?ükran Ölçe?i Maddeleri

IMPORTANT: The following scale items must be preserved in their original language and must not

be changed in any way.

Ölçek maddeleri, bu kaynakta do?rudan sunulmam??t?r. Maddeler için yazar?n orijinal makalesine (Kaplaner & Ek?i, 2020) ba?vurulmas? gerekmektedir.

ARABPSYCHOLOGY.COM